

5. állomás

NAGY-EGED HEGYI TERMÉSZET- ÉS TÁJISMERETI TANÖSVÉNY

Rovarvilág

Gyöngyházlepke

A növényvilághoz hasonlóan igen fajgazdag a Nagy-Eged állatvilága is. A hegység különleges, meleg klímája miatt a Balkánon, vagy a Földközi-tenger medencéjére jellemző rovarok is nagy számban fordulnak elő. A rovarvilág néhány különleges képviselőjét is szinte csak ezeken a lejtőkön figyelhetjük meg hazánkban, mint például egyes szenderek, bagolylepkéket, csüngőlepkéket.

A **fűrészlábú szöcske** Európa legnagyobb termetű rovára. Középhegységeink jellegzetes állata, de élőhelyei szigetszerűen helyezkednek el. Nemcsak a 6–7 centiméteres testhosszuk miatt érdekesek, hanem mert hazánkban csakis nőivarú egyedei élnek, így szűznemzéssel szaporodnak.

Nagyon hasznos és méltán közkedvelt bogárfaj a **hétpettyes katica**. Piros szárnyfedőit fedőnként három és fél petty díszíti. Egy kifejlett katica a levelek fonákjára 350–400 petét rak le, melyből egy héten belül kelnek ki az utódok. A lárvák ragadozó életmódot folytatnak, és nagyon hasznosak a mezőgazdaság számára, mivel levél- és pajzstetvekkal táplálkoznak. Egy lárva kifejlődése során akár 100 tetvet is elfogyaszt. Nem tévesztendő össze a harlekin katicával, mely hazánkban nem őshonos, inváziós bogárfaj.

Egyik legszebb pillangónk a **fecskefarkú lepke**. Leginkább a domb- és hegyvidéki lejtőket kedveli, konyhakertben is megjelenik táplálék után kutatva. Nyáron a rétek felett vitorlázó repüléssel főleg az ernyős-virágúakat keresi fel nektárszerzés céljából. A kifejlett lepke 3–4 hétig él. Hazánkban kétszer rak petét. Petéit ernyős virágú növényekre rakja pl.: kocsord, kapor, bürök.

Másik nagytestű rovar, melyet biztosan láthatunk, az **imádkozó sáska**. Zsákmányát elülső, módosult foglálbaival ragadja meg. Sajátos lábtartása miatt ájtatos manónak is nevezi a népnyelv. Párázaskor néha a nőstény leharapja a hím fejét, majd elfogyasztja egész testét. Emberi szemmel ez rémisztőnek hat, bár ennek is megvan a magyarázata, és biológiai haszna: a nőstény testében megtermékenyült petéket védő, ún. kokon előállításához sok fehérjére van szüksége.

Ennek a kicsi bogárnak a mérete alig 6–8 milliméter. A **hagymabogár** szárnyfedői élénk cinóbervörös vagy vörösesbarna színűek. Áprilistól június végéig láthatjuk, liliomfélékkel és hagymásokkal táplálkozik. Az orvosi salamonpecsét az egyik kedvenc tápláléknövénye. A bogár lárvája a madarak ellen kifejlesztett egy önvédelmi mechanizmust: ürülékburokkal veszi magát körbe, mely a rovarevő énekesmadarak számára élvezhetetlen.

A vicces nevű bogár eseten mozgása, és nagy mérete miatt kapta a **nünüke** nevet. A nőstények a 3–5 centis hosszt is elérhetik. Rovarevő állatok számára igen vonzóak tűnhetnek, de testnedveik mérgeket tartalmaznak, így a madarak sem fogyasztják őket. Szaporodásuk nagyon érdekes: lárváik felmásznak egy virágra, majd egy adott méhfaj testére felkapaszkodva elvitetik magukat a kaptárba, mint potyautas. A méhsejtbe rejtőznek el, ahol felfalják a növekvő méhlárvát, majd később mézzel táplálkoznak. A következő lárvá alakja már elhagyja a kaptárt, és a földön bábózik be. A bábból már kifejlett nünüke kel ki.

Készítette a Kaptarkó Természetvédelmi és Kulturális Egyesület a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával.

www.kaptarko.hu
info@kaptarko.hu
facebook.com/kaptarko

